

Bruxelles, 17. lipnja 2024.
(OR. en)

11326/24

ENV 674
CLIMA 253
DEVG 91
ECO 24
SAN 388
PECH 255
AGRI 529
IND 325
CHIM 51
ENER 317
RECH 320
TRANS 313

ISHOD POSTUPAKA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Delegacije
Br. preth. dok.:	11003/24
Predmet:	Preispitivanje u sredini programskog razdoblja Osmog programa djelovanja za okoliš: daljnji koraci prema zelenoj, pravednoj i uključivoj tranziciji za održivu Europu – zaključci Vijeća

Za delegacije se u Prilogu nalaze zaključci Vijeća o navedenom predmetu kako ih je Vijeće odobrilo na 4032. sastanku održanom 17. lipnja 2024.

**Preispitivanje u sredini programskog razdoblja Osmog programa djelovanja za okoliš:
daljnji koraci prema zelenoj, pravednoj i uključivoj tranziciji za održivu Europu**

– zaključci Vijeća –

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

1. ISTIČE ključnu ulogu programâ djelovanja EU-a za okoliš u osiguravanju ambicioznog zakonodavstva u području okoliša i klime; PODSJEĆA na Odluku (EU) 2022/591 Europskog parlamenta i Vijeća o Općem programu djelovanja Unije za okoliš („8. EAP”) i njegovu dugoročnom prioritetnom cilju „da najkasnije do 2050. ljudi žive dobro unutar granica planeta u održivom gospodarstvu dobrobiti u kojem nema otpada, rast je regenerativan i u kojoj je postignuta klimatska neutralnost u Uniji, a nejednakosti su značajno smanjene”; NAGLAŠAVA predanost i potrebu za nastavkom programâ djelovanja za okoliš nakon 2030. kako bi se, među ostalim, doprinijelo konkurentnoj održivosti u cijelom gospodarstvu i industriji EU-a te kako bi se osigurala pravedna i uključiva tranzicija unutar granica planeta;
2. ISTIČE važnost hitnog djelovanja radi suzbijanja kumulativnih negativnih učinaka trostruke planetarne krize koja obuhvaća klimatske promjene, gubitak bioraznolikosti i onečišćenje s obzirom na razorne učinke sve intenzivnijih i učestalijih klimatskih pojava na ekosustave i njihove usluge, zdravlje, gospodarstva, socijalnu pravdu, ljudska prava i koheziju; osobito ISTIČE potrebu za promjenom neodrživih obrazaca proizvodnje i potrošnje, jačanjem prilagodbe klimatskim promjenama i otpornosti na njih, jačanjem netoksičnoga kružnog gospodarstva i održivog upravljanja resursima te osiguravanjem zelene, pravedne i uključive tranzicije, kao i potrebu za preokretanjem negativnih trendova koji utječu na ekosustave; NAGLAŠAVA da istraživanja pokazuju da su EU i svijet već prekoračili nekoliko granica mogućnosti planeta;

3. PODSJEĆA da su EU i njegove države članice i dalje čvrsto predani provedbi Programa održivog razvoja do 2030. i njegovih 17 ciljeva održivog razvoja, odnosno zajedničkog akcijskog plana kojim se u središte mjera politike na razini EU-a stavljaju održivost, ljudska prava i rodna ravnopravnost, a da pritom nitko nije zapostavljen;
4. UVIĐA da zelena, pravedna i uključiva tranzicija predstavlja priliku za poboljšanje ljudskog zdravlja, jačanje europske gospodarske otpornosti i konkurentnosti, zaštitu, obnovu i promicanje održivog korištenja prirodnih resursa, otvaranje visokokvalitetnih zelenih radnih mjesta, uklanjanje gospodarskih i društvenih nejednakosti te jačanje demokracije, sigurnosti i strateške autonomije EU-a uz istodobno očuvanje otvorenoga gospodarstva i osiguravanje mira; PODSJEĆA na Zaključke Vijeća o zelenoj diplomaciji EU-a usvojene u ožujku 2024., a osobito na njihovu odlučnu osudu agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine, koja je izvor goleme štete za okoliš i rizik za nuklearnu i energetska sigurnost te sigurnost opskrbe hranom; NAGLAŠAVA da ta tranzicija zahtijeva i sinergiju između okolišnih, društvenih i gospodarskih ciljeva, među ostalim integracijom pristupa „jedno zdravlje” u sve sektorske politike, omogućavanjem strukturnih rasprava o usklađenosti politika i međusektorskim pitanjima, unutar institucija i među njima te na regionalnoj i lokalnoj razini, uzimajući u obzir pluralizam nacionalnih okvira upravljanja i uz izbjegavanje nepotrebnog administrativnog opterećenja; PREPOZNAJE jedinstvenu situaciju otočnih regija i najudaljenijih regija Unije u pogledu prirodnih resursa, bioraznolikosti i posebnih izazova u području okoliša s kojima se suočavaju;

5. PREPOZNAJE doprinos europskog zelenog plana kao integrirane strategije rasta za održivu Europu koja je rezultirala ključnim zakonodavnim inicijativama kao što su paket „Spremni za 55 %”, Akt o obnovi prirode, zakonodavni paket u okviru politike za održive proizvode, uključujući Uredbu o ekološkom dizajnu za održive proizvode (ESPR), i paket za održivo financiranje; SLAŽE SE da te zakonodavne inicijative EU-u i njegovim državama članicama omogućuju napredak prema postizanju dugoročnog cilja EAP-a; PREPOZNAJE dodanu vrijednost strategija kao što su Strategija EU-a za prilagodbu klimatskim promjenama iz 2021., Strategija EU-a za bioraznolikost do 2030., Nova strategija EU-a za šume do 2030., Strategija „od polja do stola”, Strategija EU-a za tlo do 2030. i Strategija za održive kemikalije, kao i akcijskih planova kao što su Akcijski plan za kružno gospodarstvo i Akcijski plan za postizanje nulte stope onečišćenja te pokretanje ključnih mehanizama kao što je mehanizam za pravednu tranziciju;
6. POZDRAVLJA vodeću ulogu EU-a na međunarodnoj sceni i rezultate postignute u okviru multilateralnih foruma za zaštitu okoliša, primjerice u kontekstu Baselske, Rotterdamske, Stockholmske i Minamatske konvencije, Globalnog okvira za bioraznolikost iz Kunminga i Montreala, Sporazuma o očuvanju i održivom iskorištavanju morske biološke raznolikosti na područjima izvan nacionalne jurisdikcije, Pariškog sporazuma, Pakta iz Glasgowa, globalnog okvira za kemikalije, konsenzusa Ujedinjenih Arapskih Emirata i postignuća s 5. i 6. zasjedanja Skupštine Ujedinjenih naroda za okoliš, uključujući Rezoluciju o vrlo opasnim pesticidima, te PRIMA NA ZNANJE Rezoluciju Svjetske zdravstvene skupštine o utjecaju kemikalija, otpada i onečišćenja na ljudsko zdravlje;

7. ISTIČE ključnu pozitivnu ulogu poljoprivrede, među ostalim u jamčenju sigurnosti opskrbe hranom za građane EU-a i u postizanju klimatske neutralnosti u EU-u najkasnije do 2050.; POZIVA Komisiju da uzme u obzir rezultate strateškog dijaloga i aktualne rasprave u Vijeću o budućnosti poljoprivrede EU-a kako bi se uspješno ostvario prijelaz na održive prehrambene sustave prilagođene klimatskim promjenama, kojima se jamče pristojni radni uvjeti i pravedni prihodi za poljoprivrednike, uspješna ruralna područja, konkurentnost i otpornost europske poljoprivrede te strateška autonomija EU-a uz istodobno očuvanje otvorenoga gospodarstva, kao i visoka razina zdravstvene i okolišne učinkovitosti, među ostalim u pogledu zaštite, očuvanja i obnove bioraznolikosti i prirode, uzimajući u obzir socioekonomske učinke tranzicije;
8. PRIMA NA ZNANJE izvješće o praćenju napretka u ostvarivanju ciljeva 8. EAP-a za 2023., koje je sastavila Europska agencija za okoliš i u kojem se ističe hitna potreba za jačanjem provedbe postojećeg zakonodavstva i ispunjavanjem poticajnih uvjeta, predlaganjem dodatnih politika i mjera kada je to potrebno te uključivanjem politika povezanih s okolišem i klimatskim promjenama u druga područja politika;
9. POZDRAVLJA preispitivanje 8. EAP-a u sredini programskog razdoblja; NAGLAŠAVA da će provedba zakonodavnih inicijativa donesenih u okviru europskog zelenog plana biti ključna za postizanje prioritetnih ciljeva 8. EAP-a; TRAŽI od Komisije da na temelju članka 5. stavka 2. Odluke (EU) 2022/591 predstavi zakonodavni prijedlog za dodavanje priloga 8. EAP-u s mjerama za razdoblje nakon 2025. kako bi se održao njegov kontinuitet i ambicioznost, uzimajući u obzir ove zaključke i rezultate preispitivanja u sredini programskog razdoblja; POZIVA Komisiju da razmotri mjere za potporu državama članicama u provedbi zakonodavstva; PREDLAŽE da države članice održavaju godišnji politički dijalog ministara na visokoj razini kako bi se sagledao napredak u ostvarivanju ciljeva 8. EAP-a;

10. PRIMA NA ZNANJE nedavne komunikacije Komisije kao što su komunikacija naslovljena „Osiguravanje naše budućnosti – Klimatski cilj EU-a za 2040. i put prema klimatskoj neutralnosti do 2050. uz izgradnju održivog, pravednog i prosperitetnog društva”, komunikacija naslovljena „Upravljanje klimatskim rizicima – zaštita ljudi i blagostanja” i komunikacija naslovljena „Prema ambicioznom industrijskom upravljanju ugljikom u EU-u” te nedavna izvješća na razini EU-a i na globalnoj razini, kao što su posebno izdanje Izvješća UN-a o ciljevima održivog razvoja za 2023. naslovljeno „Ususret planu spašavanja ljudi i planeta”, Globalni izgledi za resurse za 2024. Međunarodnog panela za resurse te izvješća Europske agencije za okoliš o stanju i izgledima za 2024. u vezi s ubrzavanjem kružnog gospodarstva u Europi i o europskoj procjeni klimatskih rizika;
11. POZDRAVLJA izvješće Enrica Lette naslovljeno „Mnogo više od tržišta” (engl. *More Than A Market*) i; PRIMA NA ZNANJE njegovu poruku da je zelena, pravedna i digitalna tranzicija ključna za ostvarivanje održive i prosperitetne budućnosti, uključujući potrebu za razvojem kružnoga jedinstvenog tržišta kako bi se stvorilo gospodarstvo otporno na buduće promjene jer će se time istodobno podupirati okolišna održivost i gospodarski rast; PODSJEĆA na zaključke Europskog vijeća iz travnja 2024. kojima se potvrđuje predanost EU-a održivom i uključivom rastu u cijeloj Europi; ISTIČE potrebu za integriranim pristupom zelenoj diplomaciji, trgovini i suradnji s partnerskim zemljama i na multilateralnoj razini kako bi se povećala i promicala konvergencija okolišnih standarda diljem svijeta te istodobno radilo na globalnoj zelenoj, pravednoj i uključivoj tranziciji; ISTIČE da će u tom pogledu biti ključni konkurentna održivost europske industrije i stvaranje ravnopravnih uvjeta za sva poduzeća, pri čemu ih se potiče da poštuju visoke okolišne i socijalne standarde;

12. PREPOZNAJE međusobnu povezanost mjera za ublažavanje klimatskih promjena i upravljanja klimatskim rizicima, a time i važnost brzog djelovanja kako bi se ublažile klimatske promjene jer postoje fizička ograničenja kad je riječ o sposobnosti društva da se prilagodi sve ozbiljnijim klimatskim rizicima;
13. PODSJEĆA na važne koristi djelovanja u području klime za EU-ovu energetske neovisnost, smanjenje ovisnosti o fosilnim gorivima, među ostalim o ruskim fosilnim gorivima što je prije moguće, smanjenje troškova i izloženosti budućim šokovima, uz dodatne koristi kao što su smanjeni utjecaj onečišćenja zraka i drugih vrsta onečišćenja na ljudsko zdravlje i ekosustave te njihove usluge; NAGLAŠAVA da jamčenje sigurnosti i dobrobiti građana EU-a ovisi o osiguravanju ulaganja u učinkovito djelovanje u području klime u smislu dekarbonizacije našega gospodarstva, jačanja prirodnih rješenja i poboljšanja otpornosti na klimatske rizike;
14. NAPOMINJE da je važno u potpunosti ostvariti EU-ov cilj smanjenja neto emisija stakleničkih plinova do 2030. kao korak prema klimatskoj neutralnosti najkasnije do 2050. i težiti postizanju negativnih emisija nakon toga, kako bi se provela obveza EU-a u okviru Pariškog sporazuma i pružio primjer za uspostavu jednakih uvjeta; u tom pogledu ISTIČE važnost brze i potpune provedbe paketa „Spremni za 55 %”, imajući na umu da to donosi prilike i izazove koje je potrebno riješiti; POZIVA Komisiju da surađuje s državama članicama u kontekstu ažuriranih nacionalnih energetske i klimatskih planova kako bi se pružila sigurnost ulaganja;

15. NAGLAŠAVA važnost stabilnog i predvidljivog okvira politike kako bi se pružila jasnoća ulagačima, uključujući poduzeća, građane i oblikovatelje politika, te potrebu za pravodobnom odlukom o prijelaznom cilju za 2040., u skladu s Europskim zakonom o klimi i obvezama iz Pariškog sporazuma te u skladu s ciljem praga temperature od 1,5 °C, uzimajući u obzir ishode globalnog pregleda stanja; POTIČE buduća predsjedništva Vijeća da nastave raspravljati o tim pitanjima kako bi se osiguralo podnošenje sljedećeg nacionalno utvrđenog doprinosa EU-a znatno prije konferencije COP 30; PODSJEĆA na potrebu da svi gospodarski sektori doprinesu zelenoj tranziciji i PREPOZNAJE da će tranzicija zahtijevati potrebne poticajne uvjete, među ostalim uključivu pravednu tranziciju, konkurentnu industriju i poljoprivredni sektor te jednake uvjete kakve imaju i međunarodni partneri; POZIVA Komisiju i države članice da razviju potreban poticajni okvir vrlo ciljanom primjenom EU-ovih i nacionalnih mjera; NAGLAŠAVA potrebu za pružanjem boljih poticaja za povećanje uklanjanja ugljika s pomoću zemljišta i industrijskog uklanjanja ugljika kako bi se postigli klimatski ciljevi EU-a;

Pripravnost za rizike i otpornost na klimatske promjene

16. POZDRAVLJA komunikaciju Komisije naslovljenu „Upravljanje klimatskim rizicima – zaštita ljudi i blagostanja” i izvješće Europske agencije za okoliš o europskoj procjeni klimatskih rizika (EUCRA); SA ZABRINUTOŠĆU PRIMJEĆUJE da su mnogi utvrđeni rizici dosegli kritične razine i da bi mogli postati katastrofalni ako se ne poduzmu hitne i odlučne mjere;
17. POZIVA Komisiju da poduzme daljnje korake u vezi sa spomenutom komunikacijom putem sustavnog odgovora u svim relevantnim područjima politike, kojim se jamči učinkovitije i proaktivnije djelovanje u području upravljanja klimatskim rizicima, prema potrebi jačanjem postojećeg zakonodavstva;

18. POZIVA Komisiju da nastavi s redovitim procjenama klimatskih rizika na razini EU-a, imajući u vidu i posebne nacionalne okolnosti;
19. POZIVA Komisiju da zajedno s državama članicama razvije učinkovite alate za praćenje napretka u kontekstu pripremljenosti za rizike na razini EU-a i na nacionalnoj razini, s naglaskom na ishode, a ne na postignuća;
20. SA ZANIMANJEM OČEKUJE završno izvješće o dijalogu o otpornosti na klimatske promjene; POZIVA Komisiju i države članice da dodatno razviju i provedu rješenja za smanjenje jaza u zaštiti klime, uzimajući u obzir potrebu za poticanjem preventivnih mjera prilagodbe;
21. NAGLAŠAVA potrebu za kontinuiranim naporima za jačanje međunarodne suradnje i financiranja kako bi se poboljšala otpornost na klimatske promjene i pripravnost na rizike u najranjivijim zemljama u razvoju, uključujući poboljšanje pristupa financiranju; POZIVA NA sustavan i koherentan pristup EU-a na međunarodnoj razini za borbu protiv klimatskih promjena, onečišćenja, krčenja šuma, degradacije zemljišta, preuzimanja zemljišta i gubitka bioraznolikosti, posebno jačanjem provedbe prirodnih rješenja;
22. NAGLAŠAVA važnu regulatornu ulogu vodnih ciklusa za ekosustave, ljudski život i funkcioniranje gospodarstva i našeg društva; PREPOZNAJE utjecaj klimatskih promjena na dostupnost i sigurnost vode; POZIVA NA inicijativu za otpornost voda, uključujući usklađivanje i reviziju relevantnih politika EU-a da bi se prema potrebi bolje integrirala pitanja voda, ciljevi očuvanja i iskustva država članica kako bi se zajamčio sveobuhvatan pristup odozdo prema gore usmjeren na postizanje dostupnosti i sigurnosti opskrbe vodom primjenom prirodnih rješenja kao što su očuvanje i obnova močvarnih područja i drugih slatkovodnih ekosustava te, prema potrebi, razvoj nekonvencionalnih vodnih resursa i širenje zelene i plave infrastrukture te uključivanje pristupa koji se temelji na vodi i tlu u prostorno planiranje;

23. PREPOZNAJE snažnu povezanost zdravih ekosustava, bioraznolikosti i sposobnosti prirode da hvata i sigurno skladišti ugljik te njihovu ključnu ulogu u ublažavanju klimatskih promjena i prilagodbi njima;

Kružno gospodarstvo i održivo upravljanje resursima

24. UVIĐA da je neodrživo korištenje resursa pokretač trostruke krize planeta; PREPOZNAJE da su kružno gospodarstvo i održivo upravljanje resursima ključni alati u tom pogledu; NAGLAŠAVA da će prijelaz na kružno gospodarstvo i u kontekstu ograničenih i obnovljivih materijala poslužiti kao alat za smanjenje pritiska na klimu, prirodne resurse i ekosustave, uz dodatnu korist od toga što će biti gospodarski i industrijski akcelerator za Europu, poticati sustavne i održive inovacije i zapošljavanje te istodobno povećati samodostatnost EU-a u pogledu kritičnih sirovina;
25. UVIĐA da su materijalni i potrošački otisak EU-a i dalje daleko iznad održive razine unutar granica mogućnosti planeta te da je napredak u pogledu kružne upotrebe materijala prespor za postizanje ciljeva 8. EAC-a; stoga ISTIČE potrebu za odvajanjem rasta od korištenja resursa i njegovih učinaka poticanjem tehnologija i poslovnih modela koji omogućuju smanjenje potražnje za resursima na razinama proizvodnje i potrošnje te PODSJEĆA na obvezu iz 8. EAC-a da se znatno smanji materijalni i potrošački otisak Unije kako bi ih se što prije dovelo na razine unutar granica mogućnosti planeta, među ostalim uvođenjem ciljeva smanjenja na razini EU-a, prema potrebi, uz istodobno hvatanje ukoštac s temeljnim sistemskim čimbenicima koji podupiru linearno gospodarstvo; NAGLAŠAVA potrebu za promicanjem održivog i kružnog biogospodarstva i prirodnih rješenja;

26. NAPOMINJE da se inicijativama EU-a za održive proizvode podupire prijelaz na kružno gospodarstvo, ali da one neće biti dovoljne za smanjenje velikog potrošačkog otiska zbog neodrživih razina potrošnje; stoga ISTIČE da bi trebalo pronaći odgovor na ta pitanja;
27. NAGLAŠAVA potrebu za poduzimanjem daljnjih kratkoročnih koraka na svim razinama kako bi se osigurala brza i ambiciozna provedba donesenog zakonodavstva, osobito Uredbe o ekološkom dizajnu za održive proizvode, te kako bi se ojačali najučinkovitiji postojeći instrumenti politika; u tom kontekstu POZIVA NA učinkovit razvoj predstojećeg sekundarnog zakonodavstva, na predstavljanje prvog plana rada Uredbe o ekološkom dizajnu za održive proizvode u prvim mjesecima 2025. i na brzo uvođenje zahtjeva za ekološki dizajn za određene skupine proizvoda, kao i tehničku potporu državama članicama, uzimajući u obzir nacionalne posebnosti, i poduzećima kako bi se olakšala ta provedba; POZIVA Komisiju da što prije uspostavi novi strateški plan EU-a za kružno gospodarstvo; POZIVA Komisiju i, prema potrebi, države članice da poduzmu sljedeće mjere, s posebnim naglaskom na resursno najintenzivnijim sustavima:
- a. raspravljaju o mjerama za sprečavanje nastanka otpada i integriraju kružno gospodarstvo u njih kako bi se olakšao prelazak na kružno gospodarstvo te učinkovita, brza i dosljedna provedba, evaluacija i izvješćivanje o napretku u znatnom smanjenju nacionalnog materijalnog i potrošačkog otiska;
 - b. osiguraju smjernice i dodatne mehanizme usmjerene na poboljšanje ujednačenog nadzora tržišta, uključujući mjere usmjerene na internetsku prodaju;
 - c. istraže mogućnosti za proširenje programa odgovornosti proizvođača na više proizvoda i uključivanje minimalnih zahtjeva kompatibilnih s postojećim okvirima, što bi dovelo do sprečavanja nastanka otpada, ponovne uporabe i duljeg vijeka trajanja proizvoda;

- d. osiguraju učinkovito funkcioniranje visokokvalitetnog tržišta sekundarnih sirovina uklanjanjem financijskih i administrativnih prepreka koje ometaju njegov razvoj te fokusiranjem na ulaganja i inovacije u procesima recikliranja i na uspostavu ciklusa netoksičnih materijala, među ostalim evaluacijom i, prema potrebi, predlaganjem instrumenata kao što su ekonomski instrumenti, zahtjevi za reciklirani sadržaj i održivo smanjenje upotrebe fosilnih goriva u kemijskom sektoru, među ostalim razmatranjem upotrebe održivog ugljika i potpunom realizacijom Strategije za kemikalije, u kojoj revizija Uredbe REACH ima važnu ulogu;
- e. povećaju modele kružne proizvodnje i potrošnje kojima se smanjuje ukupno korištenje resursa na osnovi dematerijaliziranih sustava opskrbe, kao što su modeli koji se temelje na proizvodu kao usluzi, dijeljenju proizvoda ili popravku;
- f. osiguraju učinkovito sudjelovanje dionika kako bi se, među ostalim, povećala razmjena dobrih praksi, podržao razvoj mreže centara za kružnost na svim razinama i predložile mjere za jačanje europskih međusektorskih znanstvenih istraživanja o korištenju resursa;
- g. ocjenjuju integraciju kružnoga gospodarstva u predstojeće klimatske politike, podupirući cilj klimatske neutralnosti EU-a do 2050.;
- h. ojačaju strateški položaj EU-a u pogledu kružnoga gospodarstva i upravljanja resursima na globalnoj razini, istodobno radeći na povećanju međunarodnog prepoznavanja uloge koje korištenje resursa ima u postizanju ciljeva održivosti, da uključe održivo korištenje resursa u multilateralne sporazume o okolišu, da razviju globalne strukture upravljanja i u tom pogledu razmotre rad na međunarodnom sporazumu o upravljanju prirodnim resursima te da promiču uzajamno učenje i razmjenu s partnerskim zemljama na globalnoj razini, posebno putem nedavno najavljenog Resursnog centra EU-a za kružno gospodarstvo;

28. POZIVA NA snažno koordinirano djelovanje na svim razinama te na usklađenost politika i uključivanje kružnoga gospodarstva u druge politike i područja EU-a; NAGLAŠAVA važnost utvrđivanja ambiciozne dugoročne vizije za EU nakon 2030.; u tom kontekstu POZIVA Komisiju da zajedno s državama članicama i relevantnim dionicima pokrene sveobuhvatan i učinkovit proces koji vodi prema integriranoj dugoročnoj viziji EU-a za prelazak na kružno gospodarstvo i održivo korištenje resursa, čiji je cilj omogućiti sustavne promjene kako bi se postigla zelena, pravedna i uključiva tranzicija; POZIVA Komisiju da u kontekstu takvog postupka ocijeni:
- a. modalitete okvira upravljanja za potporu takvoj integriranoj dugoročnoj viziji EU-a;
 - b. utvrđivanje dugoročnog cilja EU-a za održivo korištenje resursa;
 - c. postavljanje ambicioznih i gospodarski izvedivih znanstveno utemeljenih ciljeva na temelju razvoja aktualnih i, prema potrebi, budućih pokazatelja okvira EU-a za praćenje kružnoga gospodarstva kako bi se materijalni i potrošački otisak zadržao unutar granica mogućnosti planeta, te prijenos tih ciljeva na nacionalnu razinu, uzimajući u obzir posebne uvjete u državama članicama;
 - d. uspostavu sveobuhvatnog pravnog okvira, određivanje razine ambicije i odgovarajućih instrumenata politike, poboljšanje usklađenosti i uključivanja politika i omogućavanje učinkovite provedbe, te pitanje može li sveobuhvatna revizija postojećeg zakonodavstva biti prikladna za tu svrhu ili je potreban novi zakonodavni akt;

29. PODSJEĆA NA zaključke Vijeća naslovljene „Strategija Unije za održive kemikalije: vrijeme je za rezultate”; NAGLAŠAVA da Komisija nije u potpunosti realizirala Strategiju za kemikalije, posebno reviziju Uredbe REACH, uključujući registraciju polimera na temelju te uredbe, opći pristup upravljanju rizikom za najštetnije tvari, uklanjanje novih kemijskih rizika i rješavanje novih zdravstvenih i okolišnih pitanja te zabranu proizvodnje štetnih kemikalija koje nisu dopuštene u EU-u za izvoz; stoga POZIVA Komisiju da zadrži visoku razinu ambicije u provedbi te strategije;
30. ISTIČE ključnu ulogu kemijske industrije u unapređivanju usporedne zelene i digitalne tranzicije, kao i strateške autonomije EU-a uz istodobno očuvanje otvorenoga gospodarstva; POTIČE Komisiju da nastavi ulagati napore za održivu, konkurentnu i otpornu industriju EU-a, kao i za netoksičan okoliš;
31. PODSJEĆA na to da postojana priroda perfluoralkilnih i polifluoralkilnih tvari (PFAS-ovi) zahtijeva prioritetnu pozornost i djelovanje te stoga ISTIČE potrebu za postupnim ukidanjem PFAS-ova u skladu sa Strategijom održivosti u području kemikalija i u okviru procesa kojim se dobro upravlja, što je prije moguće, poštujući pritom znanstvene spoznaje stečene postupkom procjene rizika i, prema potrebi, prijelazno razdoblje potrebno za razvoj sigurnih i održivih alternativa; UVIĐA da se prijedlogom o ograničavanju PFAS-ova nastoji postići taj cilj; POZIVA Europsku agenciju za kemikalije i Komisiju da dovrše procjene rizika i socioekonomskih aspekata te da što prije podnesu prijedlog odluke državama članicama; POZIVA Komisiju da redovito izvješćuje Vijeće o napretku u postupnom ukidanju PFAS-ova i o akcijskom planu za PFAS-ove;

32. ISTIČE potrebu za pouzdanim metodama ispitivanja kako bi se utvrdili mogući negativni učinci izloženosti kemijskim tvarima i uspostavilo zakonodavstvo kojim se jamči sigurna uporaba kemikalija u kontekstu nekoliko vrsta toksikoloških svojstava, izbjegavajući pritom što je više moguće ispitivanja na životinjama; POTIČE razvoj smjernica za ispitivanje, suradnju i razmjenu informacija među svim akterima radi promicanja ponovljivosti i prenosivosti rezultata; POZIVA Komisiju da razvije europsku strategiju ispitivanja i validacije; POZIVA Komisiju i države članice da uklone sve moguće zaostatke u prethodnoj validaciji za postojeće metode ispitivanja i da potiču odgovarajuće financiranje;
33. PREPOZNAJE znatan pritisak hranjivih tvari i pesticida sa štetnim učincima na okoliš, posebno na vode, klimu, bioraznolikost i ljudsko zdravlje; IZRAŽAVA ŽALJENJE zbog nedostatka akcijskih planova za integrirano upravljanje hranjivim tvarima, što otežava poboljšanje kvalitete vode; POZIVA na dijalog s dionicima o Direktivi o nitratima, koja bi državama članicama omogućila da poboljšaju kvalitetu vode; POZIVA Komisiju i države članice da pritisak koji rizik od upotrebe pesticida predstavlja za okoliš i javno zdravlje zadrže kao prioritetno područje djelovanja u pojačanom konstruktivnom dijalogu s dionicima i poljoprivrednicima, naglašavajući pritom važnost provedbe dobrih praksi kao što je integrirana zaštita bilja za održivu upotrebu pesticida, uzimajući u obzir lokalne uvjete i sigurnost opskrbe hranom;
34. PREPOZNAJE sveobuhvatnu važnost zdravog tla u pružanju i reguliranju usluga ekosustava, koje su ključne za bioraznolikost, sigurnost hrane i opskrbe njome, korištenje resursa za održivo biogospodarstvo, te potrebu za postizanjem cilja nulte stope onečišćenja i rješavanjem problema ekstremnih vremenskih uvjeta; POZIVA države članice da kao prioritet zadrže i poboljšaju zdravlje tla te da izbjegavaju i ublažavaju učinke prekrivanja i uništavanja tla;

35. POZIVA Komisiju da se oslanja na podatke o praćenju radi podupiranja znanstvenog razumijevanja učinaka onečišćujućih tvari u zraku i postizanja cilja izbjegavanja, sprečavanja ili smanjenja njihovih štetnih učinaka na ljudsko zdravlje i okoliš te da, ako značajne nove znanstvene spoznaje ukažu na potrebu za time, procijeni jesu li primjenjivi standardi kvalitete zraka i dalje primjereni;
36. UVIĐA da je zakonodavstvo koje se bavi izvorima emisija i onečišćenja iz relevantnih sektora, kao što su promet, industrija, poljoprivreda i energetika, te klimom, ključno za smanjenje koncentracije onečišćujućih tvari u svim vrstama okoliša i za osiguravanje usklađenosti, na primjer sa standardima kvalitete zraka; POZIVA Komisiju i države članice da osiguraju dosljednost u tom pitanju;
37. ISTIČE da je revidirana direktiva o industrijskim emisijama ključan instrument za potporu industrijskoj tranziciji prema održivoj, čistoj, klimatski neutralnoj i kružnoj proizvodnji; POZIVA Komisiju da osigura da se referentni dokumenti o najboljim raspoloživim tehnikama bez odgode izrade i da budu prikladni za ostvarivanje tih ciljeva;
38. PODSJEĆA na aktivno i konstruktivno sudjelovanje Komisije i država članica u pregovorima o međunarodnom pravno obvezujućem instrumentu za zaustavljanje onečišćenja plastikom, među ostalim u morskom okolišu, s ciljem da ga se finalizira do 2024.; PREPOZNAJE rizike za okoliš i zdravlje koje predstavljaju mikroplastika i druge vrste onečišćenja plastikom; PODSJEĆA NA obveze iz europskog zelenog plana i Akcijskog plana za kružno gospodarstvo 2.0 te stoga POZIVA Komisiju da poduzme mjere i istraži više mogućnosti za uklanjanje svih izvora mikroplastike u okolišu, među ostalim ograničavanjem namjerno dodane mikroplastike u proizvodima i rješavanjem pitanja nenamjernog ispuštanja mikroplastike;

39. PREPOZNAJE temeljnu važnost zaštite, očuvanja i obnove prirode, bioraznolikosti i zdravih ekosustava s njihovim funkcijama, uslugama i ključnom ulogom za ljudsko zdravlje, dobrobit, sposobnost prilagodbe klimatskim promjenama te gospodarsku i društvenu otpornost, kao i potrebu za usmjeravanjem bioraznolikosti na put oporavka do 2030. i za učinkovitim rješavanjem izravnih i neizravnih uzroka njezina gubitka; PODSJEĆA da su učinkovita ekološka povezanost te funkcionalne mreže zelene i plave infrastrukture u europskim krajobrazima i diljem EU-a temeljni uvjeti za funkcioniranje ekosustava; i dalje je PREDANO postizanju ciljeva Strategije EU-a za bioraznolikost do 2030. i Globalnog okvira za bioraznolikost iz Kunminga i Montreala; stoga POTIČE države članice da podnesu usklađene nacionalne ciljeve i/ili nacionalne strategije i akcijske planove za bioraznolikost na vrijeme za 16. konferenciju stranaka Konvencije o biološkoj raznolikosti koja će se održati u listopadu 2024.;
40. PONAVLJA svoj poziv da se bioraznolikost u potpunosti uključi u relevantne sektorske i međusektorske planove i politike kako bi se osigurao integriran pristup; POZIVA države članice da integriraju pristup kojim se uzima u obzir ekosustav i ostvare napredak prema gospodarstvima i društvima koja pozitivno utječu na prirodu; POZDRAVLJA rad na daljnjem razvoju opsežne baze znanja o bioraznolikosti na razini EU-a i u državama članicama;

41. PREPOZNAJE važnost prirodnog noćnog okoliša i potrebu za njegovim očuvanjem; POZIVA Komisiju da produbi znanstveno razumijevanje svjetlosnog onečišćenja i njegovih učinaka na bioraznolikost i različite ekosustave, koristeći se postojećim satelitskim podacima, u cilju sprečavanja i maksimalnog smanjenja njegovih negativnih učinaka;
42. PODSJEĆA na Zaključke Vijeća o borbi protiv dezertifikacije u EU-u i POZIVA Komisiju da predloži integrirani akcijski plan na razini EU-a za borbu protiv dezertifikacije, degradacije zemljišta i suše, kojim se želi postići neutralnost degradacije zemljišta do 2030., na temelju cjelovite procjene učinka, te da dopuni taj akcijski plan mjerama kojima se podupire proaktivno upravljanje sušom i s njom povezanim pojavama u EU-u;
43. PODSJEĆA na važnost zdravih i otpornih morskih ekosustava i potrebu za daljnjim razvojem znanja, istraživanja i inovacija u vezi s morskim okolišem u tom kontekstu te za poduzimanjem potrebnih mjera za postizanje dobrog stanja okoliša morskih voda razradom holističkog pristupa utemeljenog na ekosustavu za zaštitu mora i oceana i njihovo održivo korištenje, kako je propisano Okvirnom direktivom o pomorskoj strategiji, među ostalim putem regionalne suradnje, te jačanjem borbe protiv nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova; te PRIMA NA ZNANJE da su EU i njegove države članice predani brzoj ratifikaciji i provedbi Sporazuma o morskoj biološkoj raznolikosti na područjima izvan nacionalne jurisdikcije; POTIČE sve države članice da učine isto;

44. ISTIČE potrebu za društvenim prihvaćanjem, među ostalim aktivnom komunikacijom i otvorenim dijalogom o politikama europskog zelenog plana i njihovu utjecaju na društvo, posebno njegove najranjivije dijelove; PRIMA NA ZNANJE mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora naslovljeno „Unapređenje okvira politike EU-a za pravednu tranziciju: koje su mjere potrebne?”; PODSJEĆA na smjernice iz Preporuke Vijeća o osiguravanju pravedne tranzicije prema klimatskoj neutralnosti i POZIVA države članice da je u potpunosti provedu;
45. POZIVA Komisiju da istraži načine za uključivanje pravedne tranzicije u politike i postojeće okvire, u sklopu zelenog plana, kojima se može riješiti trostruka kriza planeta, uz istodobno promicanje socijalne pravde i stvaranja dostojanstvenih radnih mjesta kako bi se u cijelosti proveli ciljevi održivog razvoja; POZIVA Komisiju i države članice da pri osmišljavanju, provedbi i evaluaciji politika za unapređenje zelene, pravedne i uključive tranzicije osiguraju višerazinsko upravljanje te ojačaju socijalni dijalog i sustave kolektivnog pregovaranja, kao i suradnju među svim relevantnim dionicima, među ostalim uključivanjem marginaliziranih i nedovoljno zastupljenih skupina i dopiranjem do njih;
46. POZIVA države članice da dodatno integriraju pravednu tranziciju u nacionalne strategije u kojima se analiziraju socioekonomski učinci procesa ekološke tranzicije, uključujući učinke na rad, i utvrđuju mehanizmi za potporu najranjivijim skupinama i onima na koje taj proces negativno utječe, na temelju opsežnog sudjelovanja civilnog društva i javnih institucija; POZDRAVLJA činjenicu da je Europska komisija osnovala Europski opservatorij za pravednu tranziciju; NAGLAŠAVA važnost strukturne integracije pravedne tranzicije unutar institucija EU-a;

47. ISTIČE važnost pravednih i uključivih tranzicijskih politika i mjera na svim razinama, uključujući cjeloživotno učenje, pojačanu predanost rodno osviještenoj politici i intersekcijsku procjenu; POTIČE Komisiju i POZIVA države članice da strukturno provode procjene učinka tranzicijskih politika na životne uvjete ljudi, posebno onih koji žive u siromaštvu ili kojima prijeti siromaštvo;
48. POZIVA Komisiju i države članice da nastave uključivati perspektivu održivosti i zelene, pravedne i uključive tranzicije u europski semestar;
49. ISTIČE važnost predviđanja vještina i dobrih socijalnih politika i politika tržišta rada te programa prekvalifikacije i privlačenja, zadržavanja i iskorištavanja talenata, u skladu s Preporukom Vijeća o osiguravanju pravedne tranzicije prema klimatskoj neutralnosti;
50. PREPOZNAJE važnost višerazinske, višesektorske i višedioničke perspektive za zelenu, pravednu i uključivu tranziciju, uzimajući u obzir regionalnu i lokalnu perspektivu i stvarnost, kao i raznolikost okolnosti i aktivno sudjelovanje socijalnih partnera, civilnih društava, lokalnih zajednica i MSP-ova; PREPOZNAJE ključnu ulogu koju ulaganja ne samo u tehnologiju, nego i u ljudske resurse imaju u provedbi tranzicije na terenu; POTIČE Komisiju da osigura usklađenost politika radi održivog razvoja u donošenju politika na svim razinama upravljanja;

51. POZIVA Komisiju i države članice da poboljšaju potpunu provedbu načela opreznosti, načela preventivnog djelovanja, načela prema kojem bi se šteta nanescena okolišu trebala ponajprije popravljati na samom izvoru i načela prema kojem onečišćivač plaća; NAGLAŠAVA važnost sustavnijeg, usklađenijeg, suradničkog i integriranog pristupa koji se temelji na riziku u pogledu stanja i izgleda za procjene okoliša te u pogledu mjera politike; ISTIČE potencijal analize problema u Pregledu aktivnosti u području okoliša za doprinos nacionalnim reformama u poboljšanju njihovih administrativnih i pravosudnih kapaciteta za ostvarivanje ciljeva politike u području okoliša; POZIVA Komisiju i države članice da provedu i primjenjuju postojeće zakonodavstvo i mjere, uzimajući u obzir načelo nenanošenja bitne štete; POZIVA Komisiju i države članice da poboljšaju mjere potpore za poduzeća i javna tijela, da potaknu ulaganja, posebno za regionalne i lokalne vlasti, te da poboljšaju koheziju, pristup pravosuđu, zaštitu građana i transparentnost;
52. POZIVA Komisiju i države članice da osiguraju da dionici, u skladu s primjenjivim pravilima, dovoljno unaprijed dobiju konkretne informacije o tome što se od njih zahtijeva kako bi im se omogućilo da se pravodobno prilagode promjenama regulatornog okvira;

53. NAGLAŠAVA važnost usklađenog financiranja, među ostalim uključivanje ublažavanja klimatskih promjena, prilagodbe klimatskim promjenama i klimatskih rizika, bioraznolikosti, kružnoga gospodarstva i rizika povezanih s onečišćenjem te provedbe politika u sve relevantne fondove i financijske instrumente, te ponovnog ocjenjivanja financiranja koje bi moglo dovesti do pogoršanja ranjivosti i nejednakosti; UVIĐA da učinkovita ulaganja u bioraznolikost i ekosustave mogu povećati njihovu otpornost i sposobnost pružanja višestrukih sveobuhvatnih koristi i ključnih usluga ekosustava; PREPOZNAJE znatne pozitivne učinke koje je EU-ov program LIFE imao na europsku prirodu; POZIVA Komisiju i države članice da procijene potrebu za razvojem dodatnih gospodarskih poticaja za očuvanje zdravih ekosustava, unutar i izvan zaštićenih područja, i za obnovu oštećenih ekosustava, kao i mogućnosti za racionalizaciju financiranja na razini EU-a te na nacionalnoj i privatnoj razini u tom pogledu; POZDRAVLJA planove iz Komunikacije o upravljanju klimatskim rizicima za stvaranje odgovarajućih preduvjeta za financiranje otpornosti na klimatske promjene, za otpornost mehanizama solidarnosti EU-a na promjene u budućnosti i za poboljšanje poticaja za anticipativne mjere; POTIČE relevantne programe financiranja EU-a da uzmu u obzir dugoročne scenarije klimatskih rizika u skladu s primjenjivim pravilima; PODSJEĆA da je načelo „onečišćivač plaća” ključno za financijsko rješavanje pitanja onečišćenja, štete u okolišu i gubitka bioraznolikosti te za nadoknadu negativnih učinaka uz istodobno podupiranje društvene pravde;

54. PODSJEĆA na Međuinstitucijski sporazum o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. u kojem se navodi da će Komisija provesti procjene učinka svojih inicijativa za koje se očekuje da će imati znatne gospodarske, okolišne ili društvene učinke; NAGLAŠAVA važnost pouzdanih procjena učinka pri donošenju novih prijedloga zakonodavnih akata i, prema potrebi, nacрта delegiranih akata i nacрта provedbenih akata kako bi se postigle bolje procjene učinaka na okoliš, troškova te socioekonomskih posljedica i koristi;
55. POTIČE Komisiju i države članice da surađuju kako bi olakšale ulaganja i mobilizirale privatno financiranje za zelenu tranziciju pružanjem odgovarajućih okvirnih uvjeta, poboljšanjem postupaka i standarda te suradnjom s EIB-om i drugim financijskim institucijama u projektima smanjenja rizika, među ostalim osiguravanjem usklađenosti planova poduzeća u vezi s tranzicijom; POZIVA Komisiju da osigura usklađenost okolišnih uvjeta među različitim instrumentima financiranja EU-a, uz istodobno pojednostavnjenje primjene zahtjeva u okviru aktualnih postupaka u vezi s načelima nenanošenja bitne štete, otpornosti na klimatske promjene i provjere održivosti; PREPOZNAJE važnost politike i zakonodavstva o održivom financiranju; ISTIČE važnost uspostave jasnih mehanizama provjere i certificiranja za održiva ulaganja i održive gospodarske aktivnosti, uz istodobno poboljšanje administrativnih postupaka;
56. NAGLAŠAVA važnost sveobuhvatnog programa ulaganja i poslovnog okružja pogodnog za ulaganja, uz jačanje privatnih ulaganja ciljanom potporom i promicanje javnih ulaganja kako bi se ostvarili prioritetni ciljevi zelene tranzicije i uklonili nedostaci; NAGLAŠAVA važnost procjene tranzicijskih rizika i sektora osiguranja; ISTIČE važnost sinergije, među ostalim između pregleda aktivnosti u području okoliša, europskog semestra i nacionalnih energetske i klimatskih planova u okviru energetske unije;

57. NAGLAŠAVA ulogu komunikacije o sveobuhvatnim i međusektorskim koristima zaštite okoliša i o troškovima nedjelovanja, kao i ulogu obrazovanja u vezi s okolišem i klimom u poboljšanju provedbe zakonodavstva o okolišu i podizanju razine osviještenosti kako bi se potaknule promjene u ponašanju, osobito u pogledu obrazaca proizvodnje i potrošnje; POTIČE poduzeća da razmjenjuju informacije utemeljene na dokazima kako bi se ojačao položaj potrošača i time osigurala zelena, pravedna i uključiva tranzicija;
58. PODSJEĆA da su jačanje bez odgode okolišno pozitivnih poticaja i postupno ukidanje okolišno štetnih subvencija, posebno subvencija za fosilna goriva kojima se ne rješava pitanje energetskog siromaštva ili pravedne tranzicije, važan poticajan uvjet za postizanje prioritetnih ciljeva iz 8. EAP-a; u tom pogledu PONOVRNO ISTIČE poticajne uvjete kako su utvrđeni u članku 3.h osmog EAP-a; POZIVA na daljnju upotrebu tržišnih instrumenata i zelene javne nabave za usmjeravanje ulaganja u zelene i klimatske ciljeve;
59. POTVRĐUJE ključnu međusektorsku ulogu prirodnih rješenja, u skladu s njihovom definicijom iz Rezolucije br. 5 s nastavka petog zasjedanja Skupštine Ujedinjenih naroda za okoliš, u rješavanju globalnih izazova trostruke krize planeta; POTIČE države članice da, prema potrebi, prednost daju njihovoj provedbi;

60. ISTIČE ključnu ulogu istraživanja i inovacija te važnost prenošenja njihovih nalaza u uvođenje sigurnih, otpornih i održivih novih tehnologija i infrastrukture te digitalizacije kako bi se poduprle klimatske i okolišne politike, uz istodobno smanjenje njihovih potencijalnih negativnih učinaka te ugljičnog i ekološkog otiska te POTIČE Komisiju da dodatno pojednostavni postojeće okvire za praćenje okoliša i klime, osiguravajući pritom visoke standarde transparentnosti, troškovne učinkovitosti, administrativnog pojednostavnjenja i javnog pristupa podacima te promičući razmjenu najboljih praksi i regionalnog razvoja; SMATRA da bi portal za industrijske emisije mogao biti prikladan instrument za tu svrhu;
61. POTIČE Komisiju da nastavi raditi na ambicioznim, gospodarski i tehnološki izvedivim i usklađenim okolišnim ciljevima i standardima kako bi se potrošnja usmjerila na održive kružne materijale i robu iz industrije s niskom i gotovo nultom stopom emisija ugljika, a da se pritom ne ugrozi naša sposobnost preobrazbe i licenciranja naših gospodarskih aktivnosti u prakse globalnoga tržišnog natjecanja koje su prikladne za klimatski neutralnu, kružnu, održivu i otpornu Europu, te s postupcima izdavanja dozvola kojima se jamči učinkovito ubrzanje svih tranzicija uz istodobno osiguravanje učinkovitog i dosljednog regulatornog okružja i poticanje većeg broja privatnih ulaganja.
-